

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorok, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ugarske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četr leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četr leta 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četristopne petkratne 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. štev. 220.

Opravnistvo na katero naise blagovljivo posiliati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Občni zbor delniškega društva „Narodna tiskarna“.

(Dalje.)

Osnovalni odbor, svest si imenitnosti tega narodnega podvetja in njegove velike važnosti za narodni razvoj, storil je vestno vse, kar je bilo treba, da se je stvar koliko mogoče požurila in dognala do srečnega vspeha.

Osnovalni odbor, ki je izvolil si za predsednika g. dr. Razlaga, za podpredsednika g. P. Kozlerja, za denarničarja g. dr. J. Pogačarja in po tega odpovedbi: g. Peter Grasselli-a, namesto katerega je tajništvo prevzel g. dr. Vošnjak, je pri vsem svojem delovanju pred očmi imel v prvi vrsti narodni namen, zarad katerega se je ustanovilo društvo, zraven pa vestno pazil, da se odboru zaupani delniški zneski niso potrošali v nepotrebne stroške. Osnovalni odbor je imel štiri seje, poslednjo 22. avgusta t. l., da je rešil vse važnejše stvari, sicer pa je pooblastil poseben odsek treh odbornikov gg. dr. Razlaga, g. P. Graselli-ja in dra. Vošnjaka, da so izvrševali vse odborove skele.

Prvo delo odborovo bilo je sestavljenje pravil za delniško društvo, katera so se začetkom februarja t. l. vladi v potrjenje predložila, pa še le po dvakratnem vrnenji in popravljanji so vendar končno z ministr. odlokom od 25. junija t. l. oziroma z odlokom c. kr. deželne vlade v Ljubljani od 21. julija t. l. štev. 5162 bila potrjena.

Drugo opravilo odbora je bilo uredjenje razmer med delniškim društvom in med firmo F. Skaza in dr. v Mariboru, da je mogoče bilo po sklepnu zborni že od 1. januarja t. l. sem tiskarno in založništvo listov na račun delniškega društva prevezeti. Tudi to naložje je osnovalni odbor srečno izvršil. Prepričal se je po natančni inventuri strojev, črk in sploh vse zaloge tiskarne F. Skaze in dr. v Mariboru, da je tiskarna še v najboljšem stanu, da je vse bilo na novo pripravljeno in zlasti še toliko novih črk še nerabilnih, da bo mogoče polovico vseh le-sem v ljubljansko tiskarno vzeti in bo vendar še za mariborsko dovolj črk ostalo. Na podlagi te inventure in po pregledanji vseh računov, katere je v ta namen osnovalni odbor izročil gg. F. Jentl-u in Fr. Sovanu ml. v pregled, je osnovalni odbor sklenil z lastniki tiskarne F. Skaze in dr. končno pogodbo, ktera se bo predložila upravnemu odboru. Tiskarna v Mariboru je med vsem tem časom od svojega začetka do danes zmirom imela toliko naročenih del, da je pogosto v zadrgo prišla zarad pomanjkanja delavcev. Da vsak lečko vidi nje izdatno delovanje, navajam večje knjige in brošure, ki jih je tiskala mariborska tiskarna v prvem letu svojega obstanka od 15. julija lanskega leta do današnjega dne: J. Pajka: „Izbrani spisi“, 8vo 12^{3/4} pole;

L. Haderlap in Iv. Hribar „Brstje“, 12, 5 pol; „Katoliška cerkev in njeni sovražniki“ 8vo 8 pol izdalo Katoliško tiskovno društvo;

„Directorium“ 8vo 6^{1/2} pol in „Šematismus“ 8vo 13 pol oboje izdalo kn. škof. Lavant.

„Hoja za Kristom“ sedec. 15^{1/2} pol; izdali bogoslovci lavant. semenšča;

B. Rajč: „Slovarček“ sedec 1^{1/2} pola;

„Jurij Štrkelj“, 12. 1 pola;

„Kako ravnat z bolnim vinom“, 8vo, 1 pola; „Kako se nam je pri volitvah v deželni zbor obnašati 8vo 1 pola;

Letno sporočilo ljutomerske ljudske šole, 8vo 1^{1/2} pole;

Pravila mariborske eskompte banke, 2^{1/2} pole 8vo; Pravila delniškega društva za usnje in narejanje čevljarskih del v Mariboru 8vo 1^{1/4} pole itd.

Sploh je bilo leta 1871 od 15. julija do 31. decembra 487 raznih del izvršenih.

Leta 1872 pa od 1. januarja do 12. septembra 820 raznih del naročenih in tudi izvršenih.

Zraven tega se tiskajo „Slov. Narod“, „Slov. Gospodar“, „Bencelj“ in „Zora“.

V tisku je „Pesmarica“ od g. dr. J. Razlaga; potem zbirka gospoda J. Jurčiča.

Te številke jasno kažejo, da je mariborska tiskarna ves čas bila z delom dovolj preskrbljena in se bo gotovo poobrestil v njo založeni kapital.

Treja najvažniša naloge osnovalnega odbora pa je bila ustanovljenje tiskarne v Ljubljani, da se spolni želja delničarjev in se „Slov. Narod“ ko najhitreje mogoče v Ljubljano preseli. Tudi to naložje je osnovalni odbor srečno dognal. Po koncesijoniranji društva vložil je prošnjo za obrtniško koncesijo tiskarne v Ljubljani, katera se je te dni povoljno rešila. Stopil je bil v dogovor z nekaterimi lastniki tukajšnjih tiskarnic, da bi skušal pridobiti eno izmed že obstoječih tiskaren. Ker so semu pa terjatve lastnikov zdele pretirane, je sklenil novo tiskarno omisliti društvu in storil vsa potrebna naročila. Stanovanje je najel v hiši g. Tavčarja, katero bo, kakor se g. delničarji sami danes lečko prepričajo, popolnoma pripravno za tiskarno; stroji so naročeni v slavnoznani fabriki Hughes et Klimber v London-u in pride stroj za brzotisk že te dni v Ljubljano. Tudi črke, mizarska dela in sploh vse potrebno bo do konca tega meseca pripravljeno, da, če ne pridejo posebne ovire, „Slov. Narod“ s 1. oktobrom t. l. praznuje svoje vstajenje v Ljubljani.

V vsem tem času so se nabirali delničarji, kateri so dozdaj na 430 delnic vplačali čez 30.000 gld. Upamo, da se neoddane delnice še tudi v kratkem času spečajo, in potem bo društvo lečko mogoče, s kapitalom 50.000 gld. vspešno delati brez strahu pred vsako konkurenco.

Vsi računi se bodo predložili upravnemu odboru, da jih pregleduje.

Ker si osnovalni odbor po pravilih nij pridržal nobenih predpravic, ampak po §. 6 dr. prile do ustanovljenja društva v imenu podpiscev delnic oskrboval opravila, društvo pa je po §. 5 dr. pr. točka e. tačas ustanovljeno, kadar so tri četrti društvene glavnice podpisane in na te 25 % vplačanih, kar se je zgodilo, sklical je osnovalni odbor denes ustanavljoči občni zbor, da po volitvi upravnega odbora in pregledovalnega odseka konstituira društvo.

Osnovalni odbor tedaj z denašnjim dnem položi svoj mandat v roke občnega zборa, svest si, da je po najboljšem prepričanju ravnal in, kar je bilo v njegovih močeh, vse storil, da društvo lečko začne vspešno delati in se veselo razvijati na narodno-politiškem in narodno-gospodarskem polju.

Ljubljana, dne 14. septembra 1872.

Osnovalni odbor „Narodne tiskarne“.

Po prebranem poročilu vpraša g. predsednik, je li želi kdo besedo?

(Konec prih.)

Volitve za odbor „Slov. Matice“.

O tem priobčujemo sledeče:

Blagorodnemu gospodu dru. Janezu Bleiweisu.

Priporočilo za odborništvo slovenske „Matice“ pri prihodnji volitvi Vam vrnem. Kako g. dr. Costa misli o nas Slovencih, ki smo bili z njim na vse učilišči, že 20 let vemo; g. Lesarja smo tudi že opazovati priložnost imeli. Ako je „svet deseterih“ z manjšino glasov, kakor v zadnjih „Novicah“ pišete, za me bil, kako ste me mogli vzeti med tiste, ki so večino imeli? Ako pa je to tiskarna pogreška in me je „desetorica“ pustila z večino glasov med soglasno sprijetimi, kako je smel g. Lesar nekaterim Matičarjem skrivne nasprotno nasvete ob enem z vašim priporočilom razpošiljati? K čemu tolikih krivih potov? Recite rajši razločno, da ste našli sposobniše delavce, ako že nečete osobne mržnje naprej staviti, in zadeli ste mnenje vseh mislečih rodoljubov, da se nesposobni imajo nadomestiti z najboljšimi močmi, s cvetom slovenskega razumništva in nobeden vam ne hode za zlo vzel, da ste nesposobnega izpustili, ako ravno je že več let bil med odborniki. Saj nobeden nima podedovane pravice do odborništva, ampak vsakdo se mora umakniti boljšim močem in pri enako dobrih je za slovstveni zavod večkratna vrstna prememba celo koristna.

Ravni pot — naj boljši pot.

V Ljubljani 19. septembra 1872.

Dr. Razlag.

Odprto pismo „Novicam“.

Poslednje „Novice“ dne 18. septembra t. l. prinašajo članek „Pred volitvami v odbor Slovenske Matice“, v katerem mojo osobno s tako strastjo in zlobnostjo napadajo, da sem prisiljen, svojo v javnosti napadeni čast tudi pred javnostjo braniti.

„Novice“ skušajo pred vsem dokazati, da moje delovanje bilo je prav za prav bolj na kvar Matici, nego na korist. Pripoznamo sicer, da sem bil dosle (sic!) ustanovnik. Zakaj le dosle? mar nijsem še zdaj? ali so me Novice že izbrisale iz števila ustanovnikov kljub pošteno plačane ustanovnine 50 gl. Morebiti bo „skrivna vlada“ odsle le take ustanovnike sprejela, ki bodo že naprej revers podpisali, da ne bodo nikoli, niti po dnevi niti po noči, niti pri zborih niti na samem, drugače kihali in si nos brisali, kakor jim Novice zapovedo. Bil sem, in si tudi ne dam jemati pravice ustanovnika. Dalje pravijo Novice, da sem bil v začetku marljiv poverjenik v Slov. Bistrici (pozneje je opešala njegova delavnost). — Gola neresnica (laž, bi Novice rekle)! Dokler sem bil poverjenik „Matice“, sem jej pridobival nove ude in je Matica, kakor kažejo letopisi, imela v Slov. Bistrici leta 1867 5 ustanovnikov, 12 letnikov, l. 1868 6 ustanovnikov, 18 letnikov, tedaj za 7 udov več, l. 1869 5 ustanovnikov, 23 letnikov, tedaj zopet 4 ude več. Med tem bilo jih je v slov.-bistriškem mestu 14, reci: štirinajst udov, sam Maribor jih je tačas imel 36, in Celje 15 udov, Ptuj pa le 11, Vipava 14, Postojna le 5, Loka 8, Radoljca le 2, Kamnik 7, Krško 7, Novomesto 13, Vrhnika 5 itd. Kdor pozna razmere v štajersko-slovenskih mestih, mi tedaj gotovo ne bo oponašal, da nijsem storil svoje dolžnosti. Leta 1870 pa je poverjeništvo Matici v Slov. Bistrici

prevzel g. kaplan J. Voh, ker sem se preselil v Šmarje, in ako je potem število Matičarjev v Sl. Bistrici od 28 palo na 16 udov, vendar to ni moja krivda. V Šmarji pri Celji, kjer sem l. 1870 in 1871 bival in tudi takoj prevzel poverjenštvo Matice, sem število Matičarjev od 12 udov vzdignil na 20 udov (gl. letopis 1870, 1871), tedaj v enem letu osem novih udov Matici pridobil. Kdor mi tedaj more očitati, da nijsem od tistega trenotka, ko sem med prvimi 40 ustanovniki „Matice“ v Mariboru podpisal društvena pravila, katera smo potem odposlali v Ljubljano, ker se med drugimi tudi meni Maribor nij zdel pravo mesto za ustanovljenje Matice, se poganjal za razvitek Matice, kdor mi to hoče odrekati, je ali neveden, ali hudočen. Novice dalje priznavajo, da sem „sestavil in nasvetoval osnovo ter naprosil pisatelje za knjigo „Slov. Štajer“ že 1867 l., ki pa čez 1. in 3. snopič neče naprej, tako, da brž ko ne ostanemo brez 2. in 4. snopiča in so stroški za nepopolno knjigo skoro zavrženi.“ Tako „Novice“. Res je, da sem to knjigo nasvetoval, ker se mi je sramotno zdelo, da bi mi Slovenci ne imeli toliko duševnih zmožnosti, sanji popisati svojo domovino in bi morali prestavljati iz drugih jezikov popise naše zemlje, kakor se je to zgodilo za kranjsko in koroško vojvodstvo. Od „Slov. Štajera“ izšel je I. oddelek: Zemljepisne razmere, sp. prof. Šuman; geognosija, sp. Ivan Žuža; meteorologija, sp. prof. J. Majciger; potem III. oddelek: „Narodno gospodarstvo“, sp. dr. J. Geršak. Moj rokopis: „Telesne razmere Slovencev“, leži že štiri leta v Matičini omari za tisk pripravljen; enaka se godi rokopisu g. B. Rajča: „Duševne razmere Slovencev“, tudi oni počiva že štiri leta v Matičini sobi. Dogotovljen je dalje rokopis: „Državne razmere“ dr. Sernea, „Slovnova zgodbina“, prof. Marna in „Rodovitnost zemlje“, dr. G. Ipavca. Ostaja tedaj še: „Kulturhistorične razmere“, spisuje prof. J. Pajk in „Vnanja zgodbina“ spisuje Dav. Trstenjak. Ako niso še vsi pisatelji svoje obljube spolnili, vendar jaz, ki sem prevzeti oddelek o pravem času spisal, nijsem tega kriv. — Ako pa bi tudi le samo I. in III. zvezek „Slov. Štajera“ bila tiskana, bi smeli zadovoljni biti, da so se ti originalni članki objavili, saj ima Matica prav malo uzroka se bahati s spisi, ki jih da tu pa tam v letopisih tiskati. Abotno ali pa hudočno je tedaj govoriti o skoro zavrženih stroških, ker je knjiga nepopolna. Tudi „Živinozdravilstvo“ g. dr. Bleiweis-a, od katere knjige je le I. in III. del tiskan, čaka že 15 let na oblikovljeni zvezek, vendar se prodava in nikdo še nij trdil, da so „stroški za nepopolno knjigo skoro zavrženi.“ Pa vse to očitanje „Novice“ je sladek med proti strupu, katerega odsle pljujo na mene in vse delničarje „Narodne tiskarne“. Moj smitni greh, katerega Novice mi nikoli ne bodo zaprinesle, je ta nesrečna „narodna tiskarna“, za katero sem „v svoj in svojih tova išev prid, na vse kriplje pisaril in delal in glasoval zoper Matičino tiskarno; vse to sem storil z dobičkarije, da bi „Narodna tiskarna“ dobro shajala in nesla prav visoke obresti. Menda se Vam blodi po glavi, g. Novičar! ali pa je motiv Vašega delovanja zmerom le samopašnost, ker jo drugim vedno očitate. Da sem delničar pri „Narodni tiskarni“ je resnica, čeravno je to po „Novičarji“ že samo na sebi tak madež, da delničar tiskarne nikoli ne sme biti odbornik „Matice“. Kdor se je tedaj toliko rodoljubnega skazal, da je za „Matico“ 50 gold. kot ustanovnik plačal in pri drugem narodnem podvzetji, pri „Narodni tiskarni“, še tudi eno ali več delnic po 100 gold. vzel, hajd ž njim iz odbora „Matice“. Kako bi nek potem Matičin odbor izgledal, bi rad vedel, kajti izmed dozdanjih odbornikov „Matice“ so ob enem delničarji „tiskarne“ gg.: Anton baron Cojz, Kandrnal Fr., Kozler Peter, dr. Papež Fr., dr. Pogačar J., dr. Razlag, Vavru Ivan, Vilhar Ivan, Pletršnik M., dr. Zupanec J., Einspieler Andrej, Erjavec Fr., Gorup Josip, Rajč Božidar, Svetec Luka, Trstenjak Davorin, dr. Vojska Andrej in podpisani. Nas je tedaj polovica takih gobovih, ki bi ne

smeli biti odborniki „Matice“. Najnovejša iznajdba „Novice“; smešna, pa ne čudna, kajti pokorno mamelušto, tega si želé in to je ideal „Novice“ za vsa narodna društva.

Vendar sem le delal kakor Novice pravijo za svoj in svojih tovarišev prid, da sem podkopal Matičino tiskarno. Ves moj delež pri tiskarni je ena delnica s 100 gold., katera mi tedaj na leto utegne nesti k večjemu 5 do 8 gold. To je neizmerna svota in strah, da bi mi ne nesla delnica 6 gold., ampak morebiti le 2 ali 3 gold. na leto, ali nič ali da bi sčasoma še del vloženega kapitala od 100 gold. utegnil zgubiti, ta strah je povod vsemu mojem delovanju! Ne vem, bi bolj občudoval nesramnost „Novice“, ali njihovo predrznost, da se upajo kaj tacega trditi v oči svojim čitateljem. In ko bi vseh 100 gold. zgubil, saj bi ne bili prvi, ktere sem žrtvoval za narodne naprave.

Sicer pa si „Novice“ same v obraz bijeo, ako po njihovem mnenju nobeden delničar tiskarne ne sme biti odbornik „Matice“, ker nahajam med 11 kandidati „Novice“ gg. dr. Poklukarja, dr. Razlag-a, Drag. Šavnika in dr. Tonkli-a, ki so vsi širje delničarji tiskarne; nasproti pa med „Narod“-ovimi kandidati gg. dr. Vončina, dr. Gršak, dr. Mencinger nijo delničarji tiskarne, kakor „Novice“ z zlobnim namenom krivo poročajo; tedaj se jasno kaže, da se pri izbiri kandidatov na „Narod“-ovi strani nij gledalo na to, je-li kdo delničar tiskarne, temuč le na to, je-li sposoben biti odbornikom „Matice“ in v prvi vrsti na to: je-li slovenski pisatelj; kajti Matica je učen in ne obrtniški zavod, njeno vodstvo naj bo tedaj v rokah tistih, ki gojijo znanost in učenost in z lastnim peresom bogatijo naše borno slovensko slovstvo.

Zloba „Novice“ raste od stavka do stavka, končno ponovijo svojo neslano šalo od bobnanja, ter me porogljivo sramoté, da sem na Štajerskem izbobnal, češ da sem bil prognan iz Štajerskega. Tako pisati more le najzlobniši človek, ktemu se še ne sanja ne, kaj mora prenašati in pretrpeti narodnjak v malih mesticah na nemški meji, če mu je resna volja, narodno zavest med ljudstvom vzbujati in se boriti za naše narodne pravice. Ko bi pisatelj onih rogljivih besed le toliko mesecov, kolikor sem jaz let moral preživeti v mestu, v katem nemškutarstvo vsako sredstvo, tudi sirovo silo rabi proti redkim slovenskim rodoljubom, ne bi mu šlo iz peresa tako zabavljivo posmehovanje. Da Nemei in nemškutarji na Štajerskem niso žalovali po mojem očihu, je resnica, moji slovenski rojaki pa so mi dali in mi še dajejo toliko izkazov svojega starega prijateljstva do mene, da me potrjuje v mojem prepričanju, katero me je vodilo do zdaj in me bo tudi zanaprej, naj me Novice še tako zlobno obrekujejo in zasramujejo in to moje prepričanje je, da dospemo k srečnejši prihodnjosti celega našega naroda, le tedaj, ako delamo vsi!

Vse za domovino, omiko in svobodo!

Ljubljana, 19. septembra 1872.

Dr. J. Vošnjak,
dosle in odsle ustanovnik „Matice“.

Odgovor „Novicam“.

Dr. Bleiweisove „Novice“ se posebno srdé, da se moje skromno ime bere med možmi, v „Slov. Narodu“ za Matičine odbornike nasvetovani. Pravijo, da nijsem ud Matice. To nij res; vplačal sem pri blagajniku za leto 1872, dakle sem ud. — Dalje „Novice“ pripovedujejo, da nijsem za „Matico“ še nobenega spisa poslal. To je pa res, da sem v tem dr. Poklukarju podoben grešnik. A da je tako, uzrok temu so bili v Matici odborniki, kakoršnih kopo tudi zdaj gosp. dr. Costa nasvetuje, namreč ljudje, katerih drugovrstne čestitosti se ne bi dotikal, ker bi krivično bilo reči, da ne znajo dobro soditi bolezni na govejih parkljih, obrazce trgovinskega blaga, nemške ekspenzare, recepte itd., ki pa slovenskega jezika niti toliko ne poznajo, da bi eno pošteno pismice slovenski spisali, nikar pa v literarnem društvu kot odborniki in literarni

sodniki sedeli. Ta slučaj nij samo mene, temuč mnogo večjih pisateljev od Matice odvračal. — Ako so me torej nekateri gospodje nasvetovali (jaz sam nijsem kandidiral), vem, da so bili z menoj vred te misli, da „Matica“ nij Pritaneum za dvomljive penzionirane „zasluge“, temuč kraj, kjer imajo v prvi vrsti odborniki slovensko-literarno delati. Kot delavec, ne kot zasluzenec, sem bil pripravljen odborništvo prevzeti, a pulil se za-nj nijsem in se ne budem. Če se v Matici na svojih lovorjih leži, potem, to se ve da ne spada moja malost v njo. — Da-li sem delati z možen ali ne, o tem sam nemam soditi — ker „nemo iudex in causa sua“ — ali glavni urednik „Novice“, g. dr. Bleiweis, mi je že pred osmimi leti moj „posebni talent“ ustno tako slovesno in oblastno zatrtil, in mi sam kake dvakrat javno v svojih „Novicah“, moja literarna dela kritikujoč, tako čestilno spričevalo dal, da se čudom čudim in v globokem preudarku gubim, kako vraga prihaja, da bi bil zdaj, ko sem baš v veselji do pisateljskega zvanja mnogo proučil se in izkušal, slabših zmožnosti, nego nekdaj, in čisto slabših nego oni možje i po njem nasvetovani, ki mu niti enega dopisa za „Novice“ skovati ne znajo. Samo toliko tudi „sine ira“. Jurčič.

— Občni zbor „Slov. Matice“ je v četrtek, 26. sept. Ob 9. uri dopoldne. Naj se pravobilno udeleže društveniki Matice in s tem pokazejo, da jim je mar za obranitev in razvoj tega imenitnega narodnega zavoda.

Priporočamo še enkrat naše kandidate vsem Matičarjem, ki hoté v odboru na duševem polju delajoče moči. Tu ne zadostuje samo poštenje, treba je zraven čistega rodoljubja, še drugih lastnosti, treba je pred vsem literarne delavnosti.

Naši kandidati za odbor Matice so sledeči slovenski pisatelji:

1. Dr. Pogačar Jan. Zl. v Ljubljani.
2. Dr. Razlag R. v Ljubljani.
3. Dr. Vončina Leon v Ljubljani.
4. Dr. Vošnjak Josip v Ljubljani.
5. Grasselli P. v Ljubljani.
6. Dr. Mencinger Jan. v Kranji.
7. Dr. Geršak Ivan v Ormuži.
8. Jurčič Jos., urednik v Mariboru.
9. Dr. Samec Maks v Kamniku.
10. Žuža Ivan v Grižah pri Žavcu.
11. Vodnik Mat., prof. v Gorici.

Lastoročno podpisani volilni listi naj se pošljejo vsaj do 25. sept. g. dr. Razlag-u v Ljubljano, ako je kdo zadržan, se pri občnem zboru udeležiti. Zlasti gg. učitelji, ki pridejo k učiteljskemu shodu 24. in 25. sept. v Ljubljano, naj bi še 26. sept. ostali v Ljubljani in se udeležili pri občnem zboru Matice, kterej naj še zdaj pristopajo, ako še niso udje.

— Matičine volitve in „Novice“. Celo stran svojega drazega prostora žrtvujejo „Novice“ volitvam za odbor „Matice“, ter ko obesnele divjajo proti mnogoletnim skušenim rodoljubom in to iz nobenega drugega razloga, kakor iz zgodlj srditosti, da je naš list odkril vse čudne zvijače „Novice“ in predsednika „Slov. Matice“ pri agitaciji za Matičine volitve. Ker nam je g. dr. Vošnjak poslal odpito pismo do „Novice“, ki ga denes priobčimo, ostaja nam le še neke izmed nesramnih, lažnjivih napadov „Novice“ pojasniti, da slovenski svet vidi, s kakimi sredstvi se ta list na svoje stare dni bori. Prvič pravijo „Novice“: „O zaslugah, ki jih za „Matico“ imajo kandidatje v „Narod-u“ nasvetovani, ne bomo govorili, ker jih ne poznamo“. Kakor se kaže, „Novice“ še Matičin knjig ne pregledujejo, sicer bi vendar morale vedeti, da so gg. dr. Geršak, dr. Samec in Ivan Žuža spisali za Matico dalje originalne sestavke, vsemi drugi so pa znani slovenski pisatelji. Če nam pa nasproti „Novice“ mogo povedati, koliko zaslug za „Matico“ imajo njeni kandidatje, od katerih vseh ni eden za Matico še ene črkne nij pisan, od katerih g. Winkler v 4 letih svojega odborništva se nij udeležil niti pri eni odborovi seji, ako nam „Novice“ vedo razložiti zasluge gg. dr. Poklukarja, Fr. Sovana, dr. Sterbenca, Winklerja itd. za slovenski narod v obče in za Matico posebej, jej po-

darimo v zlato vezane slovenske spise teh njenih kandidatov. Število slovenskih pisateljev nij tak ogromno, da bi vsak slovenski razumnik ne vedel imena vseh; le „Novicam“ so neznani. Menda jim sestavljenje praktike preveč časa vzame, da prezirajo vse ostalo slovensko slovstvo. Dalje obrekajo „Novice“, „Narod-ove“ kandidate, da se vsi, kot delničarji „narodne tiskarne“, le zategadelj silijo v Matičin odbor, da bi priklonili tiskarni velik (?) zaslužek po tisku Matičnih del. Tako natolcevanje nasproti možem, kateri so deloma že velike svote žrtvovali za narodne namene, vti pa znani kot najmarljivejši sodelaveci v narodnem taboru, je prečudno, da bi nanj odgovorili. Hvala bogu, da „Novice“ niso areopag, kateri ima končno sodbo izreči o naših pisateljih. Naj mirno počivajo na lovorih praktike in cindflajšrajza. Iz vse „Noviske“ polemike se le eno vidi, da vsa strastna jeza proti našim kandidatom le iz tega izvira, ker se boji, da po naši zmagi bi zgijilo upanje, si za svoje osobne namene na stroške Matice ustvarjati tiskarno. Ako ti gospodje sprevidijo, da je tiskarna res dobiček-nosna, naj si jo ustanovijo, nikdo jim tega ne brani; a naj si jo ustanovijo iz svojega žepa, Matičino premoženje pa nij bilo v ta namen zloženo, da bi se z njim delala riskirana obrtnijska podvzetja.

— Došlo nam je sledeče pismo:

Gospod urednik! 13. sept. prileti k meni g. L., ter mi daje polo, da jo kot Matičar podpišem. Misleč, da to zadeva kako Matičino stvar, brez natančnjega pregledanja podpišem. Pozneje pozvem, da so na poli bili natiskani „Noviški“ kandidati za Matičin odbor. Ker se pa jaz nikakor ne zlagam z načeli, katere „Novice“ v Matičinih zadevah zagovarja in ker po svojem prepričanju le morem glasovati za kandidate, ki jih nam je „Slov. Narod“ priporočal, vas vprašam, kaj mi je storiti, da popravim mojo pomoto.

Ljubljana 17. sept. 1872.

Ud slovenske Matice.

Mi Vam ne moremo nobenega drugega sveta dajati, nego da v prihodnje, predno svoje imé podpišete, natanko pregledate, kaj se Vam ponuja za podpis. Ako hočete našim kandidatom svoj glas ohraniti, je edini pot, da pred občnim zborom prekličete svoj prvi podpis. Vsako drugo preklicanje bi se težko za veljavno spoznalo.

Uredništvo.

— Gg. dr. Costa in dr. Bleiweis sta tisti dan, ko je nad 6000 zbranih rodoljubov v Vrbi slavilo spomin našega pesniškega heroja Preširna, razposlala poverjenikom „Matice“ sledeče pismo, katerega od besede objavimo:

Nanaša je na pismo od 4. dne t. m. Vas prosimo, da si ves trud prizadenete, našemu volilnemu listu pridobiti podpise vseh Matičarjev Vaše okolice. Prosimo Vas pa za marljivo delovanje v tem oziru zato, ker slišimo, da „Narodove“ vse sile napenjajo za zmago pri teh volitvah. „Novice“ povedo v sredo več o tem.

V Ljubljani, 15. septembra 1872.

Dr. Jan. Bleiweis.

Dr. E. Costa.

Tedaj sta 15. sept. gg. dr. Costa in dr. Bleiweis že dobro vedela, kaj bodo „Novice“ tri dni pozneje 18. t. m. povedale. Bravo!

— Kdor hoče k „Slovenski Matici na novo pristopiti, in pri občnem zboru glasovati, ima čas do 25. sept. To je, ta dan mora njegov pristop že v Ljubljani (pri g. dr. Razlagu, dr. Vošnjaku, dr. Zupanu ali drugem odborniku) naznanjen biti. Naj se naši domorodni prijatelji obilo vpisajo. Glasuje se lehkovo pismeno, ako se lastnoročno podpiše listina kandidatov.

Dopisi.

Iz Kamnika, 17. sept. [Izv. dop.] Vaš poslednji dopis iz našega mesta je tiste, katerim je bil namenjen, hudo spekel. Naj bolj hudo pa je djalo to našemu dekanu Križaju. Mi-

sleč si, da bode svoja nemškatarska dela, doprienesena v Ložah, tukaj lahko nadaljevati mogel, je hotel naj pred uradnike za sebe kaptivirati; zatem se jim vedno in vedno slini. V že omenjeni pridi na cesarjev rojstveni dan jim je celo uro kadil. Zatem so uradniki, ki le tačas slišijo pridi, kadar pada cesarjev rojstveni dan slučajno na nedeljo, njegov govor neizmerno cenili in hvalili. Na to je dekana „Tagblatt“ pohvalil in ga postavil za luč katoličanstva, vaš list pa, ki se včasi predzrne nekatero stvar drugače in sicer tako tolmačiti, kakor gre, je razkril namen in zadržek njegove pridige, v pravem svitu.

V nedeljo je pri shodu na Žalah naš dekan zopet z dolgo pridi Demosten oponašal. Ko je pridi končal, vzame „Slovenski Narod“ iz žepa, v katerem je bil natisnen dotični dopis iz Kamnika, ter prebere z lece cel njega zadevajoč dopis. Pri tem se vname svete jeze njegova nemštvu vdana duša, v njegovih očeh zaigra solza britkosti, rudeča barva ga po lici oblige in on si nabaše v usta celo kepo svetih krščanskih besedi, kakor so „lažnjivec, obrekovalec“ in t. d., ter jih izbljuje na dopisnika vašega lista. Ko je dopis prebral, je neki rekel, da daje sto goldinarjev onemu, ki mu izveva vašega dopisnika. Proti koncu je v veliki bridkosti še dostavil, da gre rajše na najslabejšo faro, ali celo beračit po svetu, kakor da bi moral kaj tacega prenašati. O kako se mi smilite! Kar koli od vašega postopanja bolj na tanko ogledam, je tako komprimitivno za vas, da bi ne hotel biti v vašej koži. Kje ste se vendar učili pridigovati? Ali res ne veste, kaj gre na prižnico? Ali hočete biti originalni? Neizmerna manjšina vaših poslušalcev je „Slov. Narod“ brala in vi ga greste s prižnico brat in vse ljudi zakljanjat proti dopisniku. Dvoje ste tem dosegli, nameč, da so se ljudje po pravici vam smijali in da ste za naš list reklamo delali.

Vi nam žugate s svojim odhodom. O ne bojte se, da bi kdo za Vami solze pretakal. Kakor se Vašega prihoda nij nikdo veselil, tako vas tudi ne bo nihče nazaj držal razen nemškutarjev, ali ktereprva prilizovavec ali menda ktere tercijalke. Sicer pa sem prepričan, da v tej zadevi svoje besede držali ne bote. Ako bi pa vendar svojo besedo držali in se preselili v kraj, v katerem spoštovanje pričakujete, vam prav iz sereca želimo srečno pot. Adijo!

Iz Hrvatskega 17. sep. [Izvir. dop.] Veselo je videti, kako čvrsto so začeli Hrvati na materialnem polju napredovati. Denarni zavodi snjujo se drug za drugim. Brž ko se akcije kakega novega podjetja na subskripcijo izlože, že občinstvo v pravem pomenu besede plane črez nje, ter se trga za nje, kakor da bi zastonj bile. Ko je v osnovi nahajajoča se zagrebška komercijalna banka prvo serijo svojih akcij (1000) na podpisovanje izložila, je bilo v nekolikih dneh mesto 1000 — podpisanih 17.000 akcij! To je še mnogo sijajnejši vspreh, kakor podpisivanje na znano francosko posojilo, pri katerem se je mesto 4 miljard podpisalo 45 miljard. — V Zagrebu se sedaj že spet snuje novi denarni zavod pod imenom „kreditna banka“. Karakteristično za njo bo to, da bo brez gira denar izposojevala. To je napredek. Vsak ve, kako je v časih težko giranta dobiti, in kako se giranti debelo plačati dado, tako da je celo resnično, če se reče, da se girant kupiti mora. — V Požegi se snuje „hranilni in kreditni zavod na 400 akcij po 100 gold.“ Vse to znamenuje: 1. da je mnogo zališnega denarja med ljudmi, 2. da je svet poduzetij želen; in 3. da so se skoz takih ljudje na čelo naših denarjih zavodov postavili, do katerih občinstvo popolno zaupanje ima. — Železnica iz Karlovega do Reke bo črez leto dan gotova. Črta Čakovec črez Varaždin in Lepoglavo do Zaprešića je že izmerjena in ravnokar se meri tudi črta Belovar črez Rovišće do Gradca, postaja na progi Zagreb Žakanj.

Trgat (berba) se je pri nas te dni začela. September že veliko let nij bil tako — netopel — am pak vroč, kakor letos. Portugizer je bil letos že

8. septembra zrel. Celo zelenika, ki daja eno najboljših vin, bo letos do konca septembra po polnem zrela. Letošnje vino bo eno najboljših, kolikor jih je tekoče stoletje do sedaj prirodi, samo eno in sicer ne poboljšivo napako bo imelo: malo ga bo. Grozdje je skoz zdravo, oplesnobi in gnjibobi se nikjer nič ne čuje. Cena strarine skor bolj raste, kakor pada. Vedro stoji 12 do 20 gold. Sedaj v oči berbe je to nenavadna prikazen. — Turšica se tudi že spravlja. Gospodarji so še precej zadovoljni z njo. Krompirja je mnogo, in sicer lepega in zdravega. Zelje je srednje, im še manj kot srednje. Suša nij priustila, da bi se bile debelejše glavice delale. Helda (prosa) je nizka. Žira je malo, kakor že več let sem.

Kot politično novost javljam, da je Nj. Veličanstvo 37 v Rakovačko ustajo zapletenih in na razne kazni obsojenih graničarjev pomilostilo.

Politični razgled.

K našemu zadnjemu poročilu o sprejemu delegacij pri cesarju še pristavljam, da je vladar zastopnika kranjske dežele g. dr. Poklukarja vprašal, bode-li letošnja letina na Kranjskem bolja kot lanska. Dr. Poklukar je (tako pravi zanesljivo poročilo „Novic“) med drugim „skrbi cesarjevi priporočal servitutne zadeve“ na Kranjskem.

Delegacije zdaj nemajo sej vseh delegatov nego izdelujejo posamesni odbori nasvetne o vladnih predlogih. Vlada piše v svojih organih za dovoljenje celega predloženega proračuna in ker je cesar sam pri sprejemu delegacij rekel, da je vladni proračun najnižji, ki je mogoče, sluti se z nekako pravico, da hoče vlada iz sprejema proračunu kabinetosko vprašanje napraviti.

O tirolskih federalistih so pred nekaj časom česki listi pisali, da bi Tirolci ne bili imeli iti v zadnji državni zbor, kljubu temu, da je deželni zbor tirolski poslanec v državni zbor volil; kajti večkrat je tudi česki zbor sklenil poslati zastopnike svoje na Dunaj, a vendar so federalistični Čehi doma ostali, ker je klub českih poslancev zadnje sklenil. Na ono očitanje českih časopisov odgovarja v „odprtij izjavi“ tirolski poslanec Greuter, da je pred začetkom zasedanja državnega zbora posl. Giovanelli-jem sklical tiolske deželne poslance v konferencijo, v katerej je bilo z večino skleneno iti na Dunaj, — Greuter nij mogel delati proti temu sklepu in ostati doma. Ta Greuterjeva izjava kaže da tudi Tirolci ne spoznajo, da s svojim vstopom v državni zbor — samo eksistencijo tega zbora mogočo delajo.

Na Bavarskem imajo že dalje časa ministarsko krizo, ki bode menda te dni končana. Novo ministerstvo, kateremu predsednik bode menda Gasser, bode „partikularistično“, t. j. potegovalo se bode za to, da Bavarsko ostane in da ne postane popolnem pruska provincija. Zato je novo ministerstvo Prusom neljubo.

Kralj švedski Karel XV. je 18. t. m. umrl. Njegov naslednik na švedskem tronu je rajnega brat, dosedajni vojvoda Ostgotlanski, kateri se bode kot kralj imenoval Oskar II. Umerli kralj je namreč zapustil samo eno hčer, katera je s kraljevičem naslednikom danskim omožena. Kralj Karel XV. je bil tudi vojaški pisatelj in pesnik, sicer pa vnuk bivšega francoskega maršala Bernadotte-a, poznejšega švedskega kralja.

Razne stvari.

* (Preširnova slavnost in „Novice“) Vso veličastno Preširnova slavnost „Novice“ v 7 vrstah popisujejo ter cenijo zbrano ljudstvo na 4000 ljudi. G. župnik Pintar, v katerega fari se je ta slavnost vršila in kateri kot duhoven gotovo je presoditi zbrane množice, je trdil, da je bilo med 6000 do 7000 zbranega ljudstva. Dozdaj so le nemškatarski listi požirali na tisoče Slovencev, ki so se udeležili pri narodnih shodih. Zdaj ta posel

že tudi "Novice" opravljajo; presneto lakoten je moral biti njih poročevalec, da je na en požirek 2000 Prešernovih čestiteljev skozi nenasiteno žrelo požrl. Dober tek! "Laibacherica", ki je v ponedeljek po resnici zbrano ljudstvo na 6000 cenila, v sredo preklicuje to poročilo in požere 4000 Slovencev, je tedaj za 2000 bolj sestrada, ko "Novice". Vsakako pa je ginaljivo to skupno požiranje Slovencev, katero v lepi slogi opravljajo "Novice" in tetka "Laibacherica". Še enkrat: dober tek obema!

(K Prešernovi svečanosti) je došel kasneje tudi sledeči telegram od bratov Hrvatov: Društva pjevačka: "Kolo" Zagrebačko, "Zora" Karlovačko, "Zvono" Križevačko, "Sokol" Glinski, "Danica" Sisačka, slaveč posvečenje zastave petrinjskega pjevačkega društva "Slavulj" kliču z jedno sa društvom "Slavulj" pod ime Slavenstva na svečanost sakupljenim Slovencem uskičeni hura, srdačni živili! Predsjednik slavulja Petrušič.

(Vabilo k prvemu splošnemu zboru slovenskih ljudskih učiteljev) 24. sept. 1. 1872. v Ljubljani. Ljubi slovenski učitelji in domoljubni šolski prijatelji, pridite obilno iz vseh slovenskih pokrajin k učiteljskemu zboru v belo Ljubljano! Pokažimo svetu, da nam je pri srcu ljudska šola in ž njo pravi napredok in blagostanje našega naroda. Pri zborovanji bomo v glavnih stvareh složni, v malenkostih svobodni, v vsem pa redni, domoljubni in pošteni!

Program:

23. sprejem prihajajočih udeleževalcev na kolodvoru.
24. ob 8. uri zjutraj maša v mestni farni cerkvi pri sv. Jakobu; ob 9. uri začetek zborovanja v deželnici dvorani v reduti. Po dokončanem zboru je skupno kosilo v gostilnici pri Virantu na Šent-Jakobskej trgu; ob 3. popoldne je v deželnici dvorani v reduti pevska skušnja za koncert, h kteri pridejo vsi učitelji pevci; ob 7. uri zvečer je v deželnici dvorani v reduti veliki slovenski koncert ali učiteljska beseda; po koncertu pa je v narodni čitalnici skupna večerna zabava, ktero napravi društvo "Glasbina Matica" vzajemno s slovenskim učiteljskim društvom.
25. ob 9. uri je v sobi III. razr. c. k. vadnice občni zbor društva v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotom na Kranjskem in ob 11. uri je ravno tu občni zbor društva "Šole". Ob 1. uri opoldne je skupno kosilo v veliki Tavčarjevi gostilnici na dunajski cesti. Ob 1/26. uri zvečer je v čitalnični dvorani občni zbor društva "Glasbina Matica", h ktemu se vsi učitelji vladivo vabijo. Ob 1/28. uri zvečer je v deželnem gledišču slovenska predstava, ktero slovensko dramatično društvo napravi na čast prvemu splošnemu zboru slovenskih ljudskih učiteljev.
26. je izlet v Bled. Udeleževalci zberó se ob 6. uri zjutraj na kolodvoru in ob 1/7 odpeljejo se z gorenjskim vlakom do postaje Lesce-Radolica, odkoder gredó potem peš na blejsko jezero, in na večer vrnejo se po tej poti nazaj v Ljubljano.

V učiteljsko zbornico v reduti dovoljeno je le tistim, ki imajo vstopnico od centralnega odbora. Vstopnice dobivajo se do zadnjega dneva pri društvem prvosledniku A. Praprotniku, dan zborovanja, t. j. 24. t. m., pa pred vhodom v zbornico. Učitelji z vstopnico imajo prosti vhod h koncertu in k vsem drugim zabavam. Neučitelji plačajo pri koncertu 30, pri razstavi pa 10 kr. vstopnine.

Odbor za slovesnost ima za znamenje bel trak;

" rastavo " " " moder "

" stanovanje " " " rudeč "

Pozvedovalnica za vse zborovanjske zadave bode v reduti, v sobi I. razr. od 23. zjutraj in do 27. popoldne do 5. ure. Vse te dni, t. j. od 23. do 27. t. m. vsak dan zjutraj od 8. do 12. in popoldne od 2. do 5. ure bode v bližnjih šolskih sobah v reduti odprta razstava učil, in 25.

t. m. bode tudi odprt deželni muzej v licjalnem šolskem poslopij.

Centralni odbor slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani 18. septembra 1872.

(V Šmartnem pri Litiji) bode "prva beseda", s katero se bo odprla narodna čitalnica dné 22. septembra t. l. Program je ta-le: 1) Popoldne ob 3. uri se zberó čitalnični udje in gostje v Šmartnem v čitalnici pri g. Jakliču. 2) Ob 4. uri potem skupni odhod v bližnji, le četr ure oddaljeni Zavrstnik, kjer ima smartenska čitalnica svojo dvorano, in ondi godba s prostim razveseljevanjem do večera. 3) Ob 7. uri zvečer v Zavrstniku: "Beseda", in sicer: a) Slavstveni govor prvoslednika g. Adamiča. b) Igra: "To sem bil jazz". — Pred igro in po igri poje zbor ljubljanskih pevcev. Po "besedi" ples. — Vstopnice se dobivajo v čitalnici v Šmartnem in v Zavrstniku po 50 kr. — Čitalnični udje jih dobijo brezplačno.

(Iz Ptuja) se nam piše 17. septembra:

Prihodnjo nedeljo, t. j. 22. septembra napravi ptujska čitalnica veselico. Igrala se bode igra: "I., II., III. poglavje". Po igri bode tombola in ples. Namen te veselice je, pomagati podpornemu društvu slovenskih dijakov na graškem vsečilišči vsaj z malim doneskom, kateri se iz čistega zneska dobil bode. Za tega delj so pri gledališčni igri odlične osobe role prevzele. Vsi udje čitalnice, vsi rodoljubi in vsi slov. dijaki so k tej veselici uljudno povabljeni.

Odbor.

(Dr. G. A. Lindner,) več let profesor na celjski gimnaziji, kjer si je občno priljubljenost pridobil, zadnjič direktor realne gimnazije v Prathici na Češkem, je imenovan za direktorja c. k. učiteljskega izobraževališča v Kutni Gori (Kuttenberg).

(Iz Gorice) se nam piše: Prihodnji list "Soče" bode izšel namesto v četrtek še le v soboto, ker je tiskarna tako preobložena z deli, da

Zastonj

razpošilja na frankirana vprašanja*

(5 kr. porto) profesor matematike

R. von Orlice,

Berlin, Wilhelmstrasse 5,

svoj najnovejši zapisnik dobitkov, (ne stoprva za predplato kakor mnogi njo-govi goljufivih posnemovalcev, ki so brez-imeno več časopisov proti njemu nahuj-skali in ga obrekovali) — z razjasnilo o svojih vednostno pripoznanih in kakor nam znano obče srečno izkazanih instruk-cijah o igronji v loteriji.

*) Tako vprašanje moram priporočiti bralecem. (183—1)

brez zdravila

Na prsih in plučah

bolani se po naravnem potu tudi v obupnih in od zdravnikov za neozdravljive razglašenih slučajih radikalno ozdravljajo

brez zdravila.

Po natančnem popisu bolezni pove pismeno več

Dir. J. II. Fickert, Berlin.

Wall-Strasse No. 23.

Honorar 5 gld. a. v., ki se naj pismu priloži.

(162—6) brez zdravila

Vzajemna hipotekarna zavarovalna banka

na Dunaju, Wallfischgasse Nr. 10.

Kapital v akcijah štiri milijoni goldinarjev av. velj.

emitira od 15. julija 1872 naprej:

blagajnične liste

v oddelkih od gld. 5000, 1000, 500, 100, 50

s 6 1/2 percentnimi obrestmi pri 90dnevni napovedanji,

6 60

5 1/2 30

5 14

4 1/2 8

Obresti se na željo P. T. vložnikom naprej plačujejo.

(133—11) *Upravni odbor.*

ne more dovršiti priloge, katera je neobhodno potrebna zarad važnega gradiva.

(Na "urlaub") Vojni minister je zauzal, da se imajo precej po končanih vojaških vajah (15. sept.) vojaki v tolkem številu na odpust spustiti, kolikor v dotični oddelek letos novincev pride. Vsak peš polk dobi letos 560 novincev, lovski bataljoni po 140 do 180 in vsled tega bodo šli letos že tudi oni vojaki na odpust, kateri so samo dve leti odslužili.

(Perzijanski kralj na Dunaji.) Poroča se, da bode šah perzijanski prišel svetovno razstavo na Dunaji leta 1873 ogledovat. Že delajo v Teheranu priprave za to potovanje in bodoče poletje bode v orientalskem krasu šah v Evropo romal, kjer za Xerjom nij še nobenega kralja Perzije bilo. 2352 leto že evropska tla perzijanskega vladarja niso nosila.

Tel es na lepot a!

Kako se (117—5)

telesna lepot a

na unen način ohrani.

Merodajni zdravniki (dr. Hirschfeld, kopejni zdravnik v Ischl-n. zdravniški uredniki dr. Schmitzler in dr. Mark Breiter na Dunaji itd.) imenujejo sladolesično toaleto in kopeño milo in sladojivo ponaro od Janeza Hoffa v Berlinu najbolje toaleto ponaro. — Sladova toalema mila daje rumeni, usnjasti, pikasti, pegasti koži gladko, belo, nežno polt o trajnem omivanju; v manjši meri storisti isto tudi sladova kopeina mila; zadnja vendar samo rečno okužljivih snovi za holezni.

Centralna Zaloga na Dunaju, Kärnterring 11. *V Ljubljani* pravo samo pri gospodu Martinu Golobu. *V Spari* Ant. Depers.

leposna lepot a

Oznanilo.

1. oktobra t. l. se začne šolsko leto na slovensko-nemški šoli vadnici, ktera je zedinjena s c. kr. učiteljskim obrazovališčem v Mariboru.

Na tej šoli se bode učilo po občnem učilnem načrtu za ljudske šole.

Vsek učenec, ki v to šolo vstopiti želi, naj se po svojih roditeljih ali njenih namestnikih oglasi 30. septembra t. l. dopoldne od 8. do 12. ure pri vodji c. k. učiteljskega obrazovališča, in naj se izkaže s krstnim listom, če bi pa bil že poprej na kakoj drugi šoli, tudi s spričevalom preteklega šolskega leta.

Sprejemali se bodo otroci, kteri so slovenskega jezika zmožni in kteri so šesto leto svoje starosti dovršili.

(182—3) V Mariboru, 14. septembra 1872.

C. k. vodstvo.

Vilhelmina Rix Pompadour

s tem javno izrekam, da sem kot vdova ravn. dr. A. Rix zadnjih 16 let sama v edina pravne in razglašene pasti Pompadour, ker samo jaz skrivnost pripravljanja poznam. Zato s tem oznamjam, da se omenjena pasta Pompadour od zlaj naprej samo v myjem stanovanju. **Dunaj**, grosse Mohrenstraße Nr. 14, 1. Stiege, Thür 62, prava dobi, in svaril pred kupovanjem pri vsej podružnicu ne vzhajem in ker sem vse prejšnje zaloge zarad storjenega **popačevanja opustila**. Moja prva a pasta ne bude nikdar zgredila svojega imenovanja ne bude nikdar pričakovanje in je edini učinku; vspreh te nepreseljive paste za lice gre nad vse pričakovanje vseh izpuščiv. Da se **denar** v Narodna pisma Nr. 14, iz Lonček te izvrstne paste s produkтом vred 1 gld. 50 Kr. — **Razposilja se proti povetku.** Narodna pisma Nr. 14, iz Lonček te izvrstne paste ne pomaga. Lonček je toliko gotova, da se mi majhni opravki v nazaj daje, ako pasta ne povetkuje. Zahvalna pisma se ne razglasajo.

ker samo jaz skrivnost pripravljanja poznam. Zato s tem oznamjam, da se omenjena pasta Pompadour od zlaj naprej samo v myjem stanovanju. **Dunaj**, grosse Mohrenstraße Nr. 14, 1. Stiege, Thür 62, prava dobi, in svaril pred kupovanjem pri vsej podružnicu ne vzhajem in ker sem vse prejšnje zaloge zarad storjenega **popačevanja opustila**. Moja prva a pasta ne bude nikdar zgredila svojega imenovanja ne bude nikdar pričakovanje in je edini učinku; vspreh te nepreseljive paste za lice gre nad vse pričakovanje vseh izpuščiv. Da se **denar** v Narodna pisma Nr. 14, iz Lonček te izvrstne paste s produkтом vred 1 gld. 50 Kr. — **Razposilja se proti povetku.** Narodna pisma Nr. 14, iz Lonček te izvrstne paste ne pomaga. Lonček je toliko gotova, da se mi majhni opravki v nazaj daje, ako pasta ne povetkuje. Zahvalna pisma se ne razglasajo.

zahvalna pisma se ne razglasajo.